

ปริญ เตชะมวลไววิทย์

ฝ่ายสื่อสารองค์กรและส่งเสริมความรู้ผู้ลงทุน

สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.)

ในระยะหลังนี้มีข่าวเกี่ยวกับพฤติกรรมที่น่าสงสัยของบริษัทจดทะเบียนหลายแห่งซึ่งมีผู้ที่ส่งเรื่องร้องเรียนมาที่ ก.ล.ต. หลายกรณีด้วยกัน จนก่อให้เกิดคำถามว่ากฎหมายที่ใช้กำกับดูแลความเรียบร้อยในตลาดทุนนี้เข้มงวดเพียงพอหรือไม่ ทำไมหลายกรณีจึงยังไม่เห็น ก.ล.ต. ลงโทษหรือดำเนินคดีกับผู้บริหารบริษัทจดทะเบียนเหล่านั้นได้เสียที เรื่องนี้ผมขออธิบายแยกเป็นสองประเด็นคือ ความเพียงพอของกฎหมายหลักทรัพย์ และความรวดเร็วในการดำเนินการของ ก.ล.ต.

ในเรื่องแรก กฎหมายที่ใช้ในตลาดทุนคือพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งก็เพิ่งผ่านการปรับปรุงครั้งใหญ่และก็ได้มีผลไปเมื่อปลายปี 2559 นี้เอง ซึ่งจุดใหญ่คือการปรับปรุงเพื่อยกระดับการบังคับใช้กฎหมายเพื่อลงโทษผู้กระทำผิดในตลาดทุนให้ครอบคลุมบุคคลและพฤติกรรมรูปแบบใหม่ ๆ ซึ่งทำให้กฎหมายในปัจจุบันครอบคลุมเพียงพอ และสามารถเทียบเคียงกับตลาดทุนในต่างประเทศ นอกจากนี้ ยังได้เพิ่มกลไกการดำเนินการลงโทษทางแพ่งเพื่อให้กระบวนการเอาผิดทำได้รวดเร็วยิ่งขึ้น และมีโทษที่หลากหลายอีกด้วย จากเดิมที่มีเฉพาะบทลงโทษทางอาญาซึ่งต้องพิสูจน์ความผิดจนปราศจากข้อสงสัย (beyond reasonable doubt) ก่อน จึงมีความยากในการรวบรวมข้อมูลหลักฐานเพราะส่วนใหญ่จะอยู่ในการครอบครองของผู้กระทำผิดและการพิสูจน์ร่องรอยที่ทิ้งไว้ก็ไม่ง่ายนัก จึงใช้เวลามาก

ส่วนในเรื่องที่สองคือความรวดเร็วในการดำเนินการของ ก.ล.ต. ที่ผ่านมามีเป็นเรื่องที่มีข้อสงสัยเกี่ยวกับการกระทำผิดกฎหมาย ก.ล.ต. ก็จะมีการดำเนินการทุกกรณี ซึ่งธุรกรรมมีความซับซ้อนและข้อมูลหลักฐานที่ต้องรวบรวมเพื่อพิสูจน์ความผิดมีจำนวนมาก การดำเนินการนั้นจึงต้องเป็นไปอย่างรัดกุมและตามขั้นตอน และมีกลไกป้องกันไม่ให้เกิดการใช้อำนาจไปใช้ในทางที่ไม่เหมาะสม นอกจากนี้ ก็ต้องเปิดโอกาสให้ผู้ถูกกล่าวหาสามารถชี้แจงด้วยเพื่อให้ความเป็นธรรม เพราะการลงโทษใครก็ตามถือเป็นเรื่องรุนแรง หากทำไปอย่างไม่รอบคอบ ย่อมกระทบต่อชื่อเสียงของผู้นั้นได้ โดยแนวปฏิบัติที่ ก.ล.ต. ใช้มาตลอดคือถ้าเป็นเรื่องที่อยู่ระหว่างดำเนินการ ก็จะไม่สามารถเปิดเผยรายละเอียดกับสาธารณชน เพราะมีผลกระทบในหลายด้านรวมถึงราคาหุ้น แต่หากตรวจสอบแล้วพบว่ากระทำผิดจริง ก.ล.ต. ก็ดำเนินการอย่างเข้มงวดและออกข่าวให้สาธารณชนได้รับรู้

หลายคนอาจมีคำถามว่าทำไมถึงยังปล่อยให้บริษัทจดทะเบียนที่มีพฤติกรรมไม่ดีอยู่ในตลาดทุนอีก ก็ต้องเรียนว่า ทั้ง ก.ล.ต. และตลาดหลักทรัพย์ฯ มีหน้าที่ส่งเสริมให้ตลาดทุนเป็นแหล่งระดมทุนให้แก่ผู้ประกอบการธุรกิจ ดังนั้น ในขั้นตอนการระดมทุนและทำ IPO ก็ต้องมีการกลั่นกรองคุณสมบัติอยู่แล้วขั้นหนึ่ง เพียงแต่การจะชี้ว่ากรรมการหรือผู้บริหารของบริษัทใดจะทำผิดกฎหมายหรือเอาเปรียบผู้ถือหุ้นในอนาคต คงเป็นเรื่องที่ไม่สามารถคาดเดาได้ก่อน ซึ่ง ก.ล.ต. ทราบว่า มีหลายกรณีที่ผู้ลงทุนได้รับความเสียหาย แต่การดำเนินเอาผิดก็ต้องพิสูจน์ให้แน่ชัดก่อน ตัวอย่างเช่น กรณีผู้บริหาร บจ. ทูจริต ยักยอกเงินของบริษัท ซึ่งพยานหลักฐานอยู่ที่ตัวผู้กระทำผิด โดยบุคคลเหล่านี้มักเป็นผู้ที่มีความรู้ดี และตั้งใจปิดบัง หรือกลบเกลื่อนหลักฐาน รวมทั้งวางแผนมาอย่างดีให้ธุรกรรมมีความซับซ้อน เช่น เปิดบัญชีหลายบัญชี โอนเงินไปมาหลายครั้ง จึงเป็นการยากและต้องใช้เวลาในการรวบรวมหลักฐานเพื่อดำเนินการทางกฎหมาย

การลงทุนเป็นเรื่องสำคัญ ก่อนที่ผู้ลงทุนจะตัดสินใจลงทุนไม่ว่าจะในสินทรัพย์หรือหลักทรัพย์อะไรก็ตาม ต้องศึกษาข้อมูลให้ดีหรือสอบถามผู้เชี่ยวชาญก่อน ถ้าพูดถึงตลาดทุนเรามีบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ มากกว่า 600 แห่ง ผู้ลงทุนก็สามารถพิจารณาเลือกบริษัทที่มีธรรมาภิบาลที่ดีซึ่งสามารถให้ผลตอบแทนในระยะยาวสม่ำเสมอได้ อย่าหวังเพียงทำกำไรระยะสั้น เพราะโอกาสขาดทุนก็มีสูง หลายคนตอนเข้าไปซื้อหุ้นที่ราคาเปลี่ยนแปลงหรือหากก็คิดเข้าข้างตัวเองว่าน่าจะขายออกได้ทันก่อนคนอื่น แต่ก็มีมากที่พลาดและเสียหาย ดังนั้น ก่อนจะลงทุนก็คิดให้รอบคอบก่อนนะครับ หากอยากลงทุนในหุ้นแต่ไม่มีข้อมูลหรือไม่มีเวลาติดตาม ก็ควรพิจารณาลงทุนผ่านกองทุนรวมหุ้นแทนการเข้าไปซื้อหุ้นโดยตรง ซึ่งกองทุนที่ลงทุนในหุ้นในปัจจุบันก็มีอยู่มากกว่าห้าร้อยกอง ซึ่งผู้ลงทุนสามารถสอบถามข้อมูลได้จากบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนที่ได้รับอนุญาตอย่างถูกต้อง

ในโอกาสต่อ ๆ ไปจะขอนำความรู้เกี่ยวกับกฎหมายหลักทรัพย์ฉบับใหม่มาเล่าสู่กันฟังอีกตามที่เกริ่นไว้ตอนต้นนะครับ เพื่อเป็นเกร็ดความรู้ให้กับทุกท่านต่อไปนะครับ
